

KS KALNA SVĒTRUNA

#23 Mūsu Tēvs Debesīs – ievads

Mateja ev. 6:9-13

Ievads

Visizcilākajā svētrunā vēsturē Jēzus iekļauj visizcilāko lūgšanas paraugu – “Mūsu Tēvs Debesīs.” Lūgšanu, kuru no galvas zina pat daudzi neticīgie. Lūgšanu, kuru bieži citē ticīgie. Bet ko šī lūgšana īsti nozīmē? To šodien centīsimies noskaidrot.

Šodienas lasījums

Izlasiet Mateja ev. 6:9-13.

Diskusijas pirmā daļa

1. Vai Tu zini šo lūgšanu no galvas? Vai Tu to izmanto savā ikdienā?

Laujām katram izteikties, pastāstot par savu pieredzi ar šo lūgšanu.

2. Jaunajā Bībeles tulkojumā pēdējais teikums nav iekļauts, vecajā – ir, kādēļ? Kā tas ietekmē Tavu uzticību Bībelei kā Dieva Vārdam?

Šis noslēdzošais teikums nav minēts senākajos manuskriptos, kuri atrasti vēlāk. Manuskriptu pavairošanas gaitā, visticamāk, tas ticis pievienots klāt.

Tas nenozīmē, ka šie vārdi ir nepatiesi, tie vienkārši nav konkrētā patiesā autora vārdi. Katram šādam pantam ir pamatojums citās Rakstvietās Bībelē, kur Jēzus vai Apustuļi ir teikuši šādus pašus vārdus vai darījuši šādas lietas.

Tādēļ šīs Rakstvietas varam lietot, bet uz tiem nedrīkstam balstīt visu savu argumentāciju. Citas šādas Rakstvietas ir (varam izlasīt) – Mk 16:9:20,

Jņ 8:1-11, 1 Jņ 5:7-8, kā arī citi atsevišķi vārdi vai teikumi citos pantos.

Tas neatceļ Dieva Vārda nekļūdīgumu.

3. Jēzus 6.nodaļā runā par liekulību dodot dāvanas, lūdzot un gavējot, katru reizi norādīdams kā nevajag darīt, un tad īsi paskaidrodams kā vajag darīt. Tomēr tikai lūgšanas gadījumā Viņš dod izsmeļošu skaidrojumu. Ko tas nozīmē attiecībā uz šīm trīs lietām? Kā Pāvila vārdi no 1 Tes 5:17 iekļaujas šajā domā?

Tas nozīmē, ka lūgšana ir svarīgākā no tām. Bez lūgšanas ne gavēšanas, ne arī ziedošanas dzīve nebūs pilnvērtīga. Pāvils saka, lai lūdzam nepārtraukti! Ziedot nevaram nepārtraukti, gavēt arī nē, bet lūgt varam un pat vajag.

4. Kādēļ kristieši nelūdz nepārtraukti? Kas ir tie šķēršļi šādi lūgšanu dzīvei?

Problēmas ir vairākas – pirmkārt, mēs līdz galam neticam, ka lūgšana nesīs rezultātus. Ja mūsu lūgšanas tiktu uzklauskātas uzreiz, mēs lūgtu aktīvāk. Otrkārt, mēs dzīvojam komfortā, kurā samierināmies ar apkārtējiem apstākļiem. Komforts ir viens no labākajiem veidiem kā neitralizēt kristieti. To pierādīja Izraēls, kas dedzīgi griezās pie Dieva smagos dzīves periodos, bet aizmirsa par Viņu vieglajos. Un to pašu pierādām arī mēs. Bet, treškārt, mēs nemākam lūgt, un tādēļ Jēzus māca mums šo “Mūsu Tēvs Debesīs”.

Rakstvietas analīze

Lai mums dotu izpratni par lūgšanas nozīmi, un tādējādi atvieglotu mūsu lūgšanu dzīvi, Jēzus mums dod konkrētu lūgšanu piemēru – “Mūsu Tēvs Debesīs”. Bet kā to pielietot? Vai tās galvenais nolūks ir citēšana? Vai tomēr kā vairāk?

5. Cik reizes Jaunajā Derībā ir pieminēta šī lūgšana, un kurš to tajās izsaka? Kādus divus būtiskus secinājumus tas mums ļauj izdarīt?

Šī lūgšana ir pieminēta tikai divas reizes, šeit un Lk 11:1-4 – izlasām. No tā izdarāmi divi secinājumi:

Pirmkārt, abās vietās lūgšana atšķiras. Ja nolūks būtu bijis šo lūgšanu citēt, tad tā abās vietās būtu vienāda.

Otrkārt, abās vietās autors ir Jēzus. Nekur citur neviens cits cilvēks, ieskaitot Jēzus mācekļus, to necitē. Ja tās nolūks būtu citēšana, vismaz kāds kaut kur šo lūgšanu būtu noskaitījis.

6. Izlasām vēlreiz Lk 11:1-4 – kādu lūgumu izsaka mācekļi Jēzum, pirms Viņš dod šo lūgšanas piemēru? Kāda tam ir nozīme?

Mācekļi saka “māci mūs lūgt”, nevis “māci mums lūgšanu”. Ir būtiska atšķirība mācīties lūgt vai iemācīties kādu lūgšanu no galvas. Tāpat kā mācīties dziedāt vai iemācīties dziesmu. Tā, nu, Jēzus mācekļiem māca KĀ lūgt, nevis KO lūgt. Viņš saka, “tādēļ lūdziet TĀ”, nevis “lūdziet ŠO.” Jēzus mums dod modeli, struktūru, skeletu lūgšanai. Saturu iepildām mēs.

7. Vai šīs lūgšanas citēšana līdz ar to ir nepieņemama un nevajadzīga? Kādos gadījumos citēšana ir leģitīma?

Šo lūgšanu, protams, citēt drīkst, tāpat kā jebkuru citu Rakstvietu no Dieva Vārda (arī šī lūgšana ir Dieva Vārds). Tomēr Jēzus galvenā doma šajā Kalna svētrunā ir un paliek viena – ko dari, to dari no sirds, Dievam. Nevis ārīšķīgi cilvēku dēļ. Ja citējam šo lūgšanu, tad darām to ar patiesu vēlmi, kas nāk no sirds, nevis tādēļ vien, ka pārējie tajā brīdī to “skaita”. Dieva sirdi aizsniedz tikai tās lūgšanas, kas nāk no cilvēka sirds.

8. Ja Jēzus māca mums šādu lūgšanu, bet Pāvils māca mūs lūgt bez mitēšanās – kā šīs abas mācības ir apvienojamas? Vai šeit ir pretruna?

Ja šī lūgšana būtu tikai jācitē, tad nevarētu izpildīt Pāvila mācību. Abas mācības ir izpildāmas tikai tad, ja runa ir par lūgšanu, kas notiek iekšēji, cilvēka sirdī, prātā un garā. Dzīvojot divās realitātēs – fiziskajā (šīs pasaules) un garīgajā (Dieva pasaules) – mēs nepārtraukti tiekam vilkti iekšā pirmajā un prom no otrās. Tādēļ Pāvils māca palikt apzināti kontaktā ar Dievu, lūdzot bez mitēšanās, nepārtraukti. Un Jēzus tad paskaidro kā mums lūgt.

9. Aplūkojot pašu lūgšanu, kāda ir tā uzbūve? Cik teikumu ir, kāda ir to secība? Cik reižu ir runa par Dievu, cik reižu par mums?

Lūgšana sastāv no uzrunas, tad seko seši lūgumi, un noslēgumā ir slavas izteikšana (doksoloģija), kura nav iekļauta vēlinajos manuskriptos. Par šiem sešiem lūgumiem konkrēti runāsim nākamajā reizē, bet šodien par to uzbūvi. Tie dalās divās daļās – pirmie trīs ir par Tēvu, otrie trīs – par mums.

10. Uz ko norāda šāda lūgumu secība? Ko varam iemācīties mūsu pašu lūgšanām?

Šī secība norāda uz to, ka galvenais fokuss lūgšanā ir uz Dievu, nevis mums. Pirmajā vietā ir Dieva gods, tikai pēc tam seko mūsu vajadzības. Tas nozīmē, ka mēs vienmēr paturam prātā, ka Dievs redz mūsu dzīvi daudz skaidrāk un plašāk nekā mēs, tādēļ vienmēr atzīstam, ka Viņa griba ir vislabākā. Lūgšanas mērķis nav mainīt Viņa gribu, bet mainīt sevi, lai kļūtu derīgs Viņa gribai. Praktiski tas nozīmē būt gatavam jebkādi atbildei uz manu lūgšanu, apzinoties, ka Dievs zina labāk. Un apzinoties, ka Dievs Saviem bērniem dos tikai to, kas ir labs Viņa acīs. Izlasām Rom 8:28 – kaut arī primāri šeit runa ir par Glābšanas nezaudēšanu, tomēr arī vispārīgi tas attiecas uz Dieva gribu Viņa bērnu dzīvēs. Ne vienmēr mēs redzam to kā labu esam, bet ticam, ka ir.

11. Pirmajos trīs lūgumos Dievs ir redzams trīs dažādās lomās – kādas tās varētu būt? Ko tās māca par mūsu attiecībām ar Dievu? Kā tie ir saistīti ar otriem trīs lūgumiem?

*Pirmajā Dievs ir Tēvs: “Mūsu Tēvs debesīs! Svētīts lai top Tavs vārds.”
Otrajā Dievs ir Ķēniņš: “Lai nāk Tava valstība.”*

Trešajā Dievs ir Kungs: "Tavs prāts lai notiek."

Katrs no tiem ir saistīts ar otriem trīs lūgumiem par mums pašiem:

Kā Tēvs Viņš mums dod dienišķo maizi.

Kā Ķēniņš Viņš mums atlaiž parādus, attaisno mūs (amnestija).

Kā Kungs Viņš mūs, kalpus, ved tur, kur nav kārdināšanas.

12. Aplūkojot otru trīs lūgumus, kādus trīs lietvārdus varam izvilkt no tiem? Ko tie simbolizē mūsu dzīvē?

Pirmajā runa ir par maizi, otrajā – par parādiem, trešajā – par kārdināšanu.

Dienišķā maize simbolizē tagadni, parādi – pagātņi, nevešana kārdināšanā – nākotni. No cita skatpunkta lūkojoties, tie simbolizē vēl ko:

Maize runā par mūsu fizisko dzīvi, parādu atlaišana – par mentālo (nokrīt smaga nasta no sirds), nevešana kārdināšanā – par garīgo (nevest grēkā).

Līdz ar to šajā īsajā lūgšanā ir izteikta Dieva gādība par mūsu pagātņi, tagadni un nākotni. Bet arī mūsu fizisko, mentālo un garīgo dzīvi.

Noslēgums

“Mūsu Tēvs Debesīs” ir Jēzus mācību stunda mums par to kā lūgt tā, lai tāpat kā visa pārējā mūsu dzīve arī lūgšanas nestu Viņam godu.